

На сучасному ринку м'ясопереробної промисловості успіх продукції виробників ковбасних виробів наряду залежить від якості та конкурентноспроможних цін. Ці два фактора наряду залежать від якості сировини, що використовується на виробництві.

З іншого боку збереження і зміцнення здоров'я людей є найважливішим завданням будь якої цивілізованої держави, тому сьогодні виробники харчових продуктів все більше уваги приділяють розробці не тільки смачних, але і корисних продуктів.

Можливими шляхами вирішення цих завдань можуть бути:

- заміна інгредієнтів тваринного походження на рослинні;
- введення в рецептуру продукту дієтичних волокон або клітковини;
- збагачення продуктів харчування вітамінами та мікроелементами.

Зважаючи на вимоги сьогодення колектив технологів ТОВ «Агропродукт» у співробітництві з кафедрою технології м'яса ХДУХТ займається постійним пошуком шляхів удосконалення рецептурного складу м'ясних продуктів у рамках написання магістерських робіт, госпдоговірних тем та інше. Роботи проводяться на базі лабораторій ТОВ «Агропродукт» та ХДУХТ.

Продуктами цієї співпраці стало розроблення технологій виробництва ряду м'ясних продуктів підвищеної харчової цінності, пролонгованого терміну зберігання, тощо, розроблено нормативну документацію та рекомендації до впровадження.

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В ПОРІВНЯННІ З КРАЇНАМИ ЄС

Н.С. Краснокутська, д-р екон. наук (ХДУХТ, Харків)

За часів виникнення інституту підприємництва воно завжди вважалося найбільш масовою, динамічною і гнучкою формою ділового життя суспільства. Невипадково із загостренням кризових явищ роль підприємництва зростає: створюються можливості інтеграції великих, середніх і малих підприємств, швидкої переорієнтації на нові ринки та адаптації до нових вимог споживачів.

Усвідомлення ролі підприємницької активності, на жаль, не призводить до автоматичного впровадження задекларованих заходів в реальне життя. Особливо ця теза стосується вітчизняних владних

структур, якими, починаючи з початку 90-х років минулого сторіччя, розробляються численні програми з підтримки та стимулювання розвитку підприємництва в Україні, що мають за мету створення позитивного іміджу країни та інтеграції вітчизняної економіки в європейську та світову економічні системи. Якщо хоча б третина задекларованих в цих програмах заходів виконувалась, напевне, Україна б посідала більш гідне місце в світових рейтингах країн щодо сприятливості бізнес-середовища. Натомість, відставання від більшості країн Центральної та Східної Європи має місце як за кількісними індикаторами розвитку підприємницького потенціалу, так і за якістю умов його реалізації.

Відповідно з проведеним дослідженням, у країнах ЄС мікропідприємства (із чисельністю працюючих не більше 10 осіб) надають третину робочих місць і забезпечують майже чверть обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг). Малі та середні підприємства також забезпечують зайнятість третини працюючого населення і виробляють майже 40% від загального обсягу реалізованої продукції. Успішний розвиток малого та середнього бізнесу тут зумовлений, перш за все, широкою кооперацією із великими об'єднаннями, а також масштабною державною підтримкою.

Структура суб'єктів підприємницької діяльності в Україні за розміром підприємств відрізняється від європейської несуттєво, проте за пропозицією робочих місць і внеском у обсяг реалізованої продукції мають місце значні розбіжності. Так, частка малих підприємств становить 92,9% з рівнем зайнятого на них населення близько 26,3%, а їх внесок у загальний обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) не перевищує 14,2%. Більш потужними за обсягами діяльності та пропозицією робочих місць в Україні є середні підприємства, які виробляють 37% продукції і забезпечують зайнятість майже третини працюючого населення. Здійснюючи порівняння рівня реалізації підприємницького потенціалу за наведеними кількісними індикаторами, стає очевидним, що мале підприємництво, яке є основою економік європейських країн, за 20-річний період реформування бізнес-середовища в Україні так і не стало впливовою ринковою інституцією.

Негативні структурні пропорції мають підґрунтям декілька причин: по-перше, наявність значної кількості малих підприємств, які існують тільки де-юре, а фактично не займаються господарською діяльністю; по-друге, несприятливість бізнес-середовища, що виявляється в складних процедурах реєстрації, отримання ліцензій і дозволів, кредитів, обтяжливості податкової системи. Так, за оцінками Міжнародної фінансової корпорації, загальний рейтинг України щодо

умов ведення бізнесу з кожним роком погіршується: якщо в 2005 р. країна посідала 132 місце серед 175 країн, то в 2012 р. – 152 місце. Найгірші умови реалізації підприємницького потенціалу порівняно з європейськими країнами мають місце за рівнем податкового навантаження. Відповідно з даними щорічного звіту Світового банку, Україна посідає 181 сходинку із 183 за простотою сплати податків із їх загальною кількістю 135 платажів різного рівня (в Іспанії, Португалії, Великобританії, Чехії, Естонії, наприклад, їх кількість дорівнює лише 8, в Латвії – 7, в Литві – 11). Крім того, з поглибленням фінансової кризи значні перепони для розвитку підприємницького потенціалу чинить ускладнення умов кредитування. З метою зниження такого негативного впливу Європейською асоціацією підприємців, малих та середніх підприємств за рахунок кредитних ресурсів Європейського інвестиційного банку створено фонд гарантування повернення кредитів, отриманих малими підприємствами. В Україні поки що тільки декларативно визнається доцільність таких фондів, а впровадження у 2009 р. Європейської хартії для малих підприємств так і не сприяло створенню більш дієвого механізму мікрокредитування.

Таким чином, системне накопичення проблем розвитку підприємницького потенціалу в Україні значно погіршує позиції країни у європейському бізнес-просторі та не дозволяє сподіватися на активне використання можливостей малого та середнього бізнесу для реалізації необхідних на сучасному етапі антикризових заходів.

ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗБИВНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ З ЙОДОВМІСНОЮ ДОБАВКОЮ

Г.В. Дейниченко, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Г.І. Дюкарева, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

В останні роки відмічається дефіцит низки необхідних компонентів, йодна недостатність різного ступеня від легкої до важкої відноситься до найбільш розповсюдженого явища та спостерігається у 90% населення України. Дефіцит йоду є причиною багатьох хвороб: порушення функцій щитовидної залози, затримки розумового та фізичного розвитку дітей, глухонімоти, погіршення зору, неврологічного кретинізму. Тому одним із важливих завдань харчової промисловості є забезпечення населення продуктами, що містять йод у необхідних кількостях, та розширення асортименту йодовмісної